

CODI ÈTIC SMBN

Salut Mental Barcelonès Nord – Associació (SMBN) va ser creada l'any 1997 amb l'objectiu de promoure la salut mental de la població al Barcelonès Nord.

SMBN està integrada dins la Federació Salut Mental Catalunya i dissenya aquest codi ètic inspirant-se en el Codi Ètic de la Federació SMC al qual estem adherits en virtut de l'acord pres per la Junta Directiva de SMBN en data 26 d'abril de 2022.

1. Finalitat d'interès general i defensa de drets

SMBN, tal i com recullen els nostres estatuts, té l'objectiu de treballar per promoure la salut mental i dur a terme accions per prevenir els trastorns mentals; lluitar contra l'estigma associat a la salut mental i sensibilitzar sobre els problemes associats als seus trastorns; oferir informació i suport als afectats i les seves famílies; vetllar per una adequada resposta de la xarxa pública a les necessitats de salut mental de la població; crear serveis, programes i projectes de qualitat per donar resposta a les problemàtiques derivades dels trastorns mentals de forma coordinada i complementària a la xarxa sanitària i social d'atenció del territori; i esdevenir una veu autoritzada i consensuada per incidir en les polítiques públiques en defensa de la salut mental als municipis del Barcelonès Nord i sobre qualsevol altre element o acció que incideixi en les persones amb trastorn mental i les seves famílies, en la societat en general, a través d'aliances amb altres entitats i/o federacions que comparteixin els nostres objectius.

2. Democràcia, foment de la participació interna i confiança

SMBN desenvolupa la seva acció a través de la força i la legitimació que li atorguen les persones que en formen part, en qualitat de socis, i aquelles altres persones o conjunt de persones, afectades o no per situacions de salut mental, que, de manera puntual i voluntària, hi col·laboren amb idèntics objectius.

SMBN promou els mitjans i estratègies necessàries per estimular la participació, desenvolupant un model on **afectats en primera persona, familiars, professionals sanitaris i socials i qualsevol altra persona que comparteixi els objectius de l'entitat**, de forma individual i des de la igualtat de drets i deures, puguin col·laborar en pro d'uns objectius compartits.

Aquesta participació precisa que la relació entre les persones que formen part de SMBN es basin en la confiança, el convenciment d'estar junts i treballar en un projecte comú i, per això, la bona fe i la bona relació són elements cabdals.

Les bases del funcionament democràtic són a) **la igualtat**, tothom és igual dins l'associació sense cap tipus de discriminació per qüestions de raça, gènere, condició social i origen, ni pel fet de patir o no un trastorn; b) **la llibertat d'expressió**, tothom té dret a exposar lliurement les seves idees; c) **la sobirania de decisió**, les decisions es

prenen per majoria, tot respectant el dret de les minories a manifestar-se, a defensar els seus postulats i limitant el vot ponderat. En aquest sentit, l'associació disposa de mecanismes transparents i participatius per constituir els nostres òrgans de govern sense menystenir a cap persona i potenciant, especialment, que la veu dels afectats en primera persona sigui escoltada i que el seus interessos siguin preservats.

L'associació es reserva el dret a no admetre com a soci o expulsar, mitjançant els mecanismes previstos als nostres estatuts, a qualsevol persona que no respecti o comparteixi els principis d'aquest Codi Ètic, els hagi violentat de forma greu o hagi actuat en contra dels objectius de l'entitat.

3. Compromís social

SMBN és sensible a les qüestions socials i mediambientals que afecten la nostra comunitat, el nostre entorn i el món. Per això, atorga el seu suport a aquelles entitats que treballen, de forma democràtica i amb respecte a les diferències, per la millora de la societat i el medi ambient i procura dins de les nostres possibilitats col·laborar amb accions que persegueixin aquests objectius.

4. Transparència

La transparència s'ha de reflectir en la vida interna i en la projecció externa de l'entitat. Per aquest motiu la nostra associació facilitarà informació periòdica sobre les línies d'actuació, els programes, els objectius, la quantitat i la forma d'obtenir recursos i la utilització dels fons. L'estat de comptes i el balanç econòmic estaran a disposició de qualsevol membre de l'associació i la tasca professional i l'acció dels òrgans de govern de l'entitat estaran subjectes a mecanismes de control.

La realització d'activitats econòmiques no pot ser contrària a les finalitats de l'associació i es farà sempre respectant el que disposen els nostres estatuts i la legislació vigent en cada moment.

5. Gestió respectuosa dels recursos humans

Els recursos humans de l'associació són fonamentalment les persones associades, els voluntaris, que col·laboren en la realització de les activitats i el compliment de les seves finalitats i els professionals retribuïts en el desenvolupament de la seva tasca.

El voluntariat és quelcom que cal cuidar i preservar per la seva important contribució, per això, els nostres estatuts ofereixen a aquells que col·laboren amb la seva aportació voluntària la possibilitat d'integrar-se com a socis de ple dret.

El personal remunerat ho ha de ser d'acord al conveni col·lectiu d'aplicació i als Estatuts dels treballadors, evitant-ne la precarització, vetllant per la seva formació, per la seva seguretat i perquè rebin sempre un tracte respectuós i digne, tot fomentant que

esdevinguin transmissors dels nostres valors entre els usuaris que atenen i en qualsevol altra foro en el que participin a nivell professional.

6. Sostenibilitat

La sostenibilitat té una dimensió social, medi ambiental i econòmica. Per aquest motiu SMBN perseguirà, en tot moment, l'augment del benestar dels nostres associats afectats per problemes de salut mental (en primera persona i els seus familiars), de qualsevol altra persona membre i dels seus treballadors i de la comunitat on actua.

En aquest sentit, l'associació adquireix un compromís amb la qualitat, que consisteix en actuar amb professionalitat a tots els nivells per obtenir la màxima eficiència i eficàcia.

Pel que fa a la gestió dels recursos, SMBN en farà un ús racional. D'una banda, tenint en compte la seva naturalesa renovable i no renovable i els seus efectes i, de l'altra, cercant la sostenibilitat econòmica i financera, mitjançant activitats que permetin augmentar-los per obtenir una major i millor capacitat en la consecució de les nostres finalitats. En qualsevol cas, qualsevol de les activitats que es duguin a terme en aquest sentit han de venir regulades pels criteris següents:

- Compromís de vetllar perquè la procedència dels fons no impedeixi la lliure actuació i no obstaculitzi l'assoliment dels objectius propis.
- Compromís perquè cap aportació de fons o col·laboració atempti contra el codi ètic o el previst als estatuts de SMBN.
- Respects a la voluntat dels donants pel que fa al destí final dels fons que aporten.
- Obligació de dur a terme avaluacions i auditories externes a l'organització.

7. Coherència

Les activitats portades a terme per l'associació, ja sigui en quant a l'atenció directa a les persones afectades i familiars, defensa de drets, formació, inserció laboral i social, participació i sensibilització han de ser coherents i tenir relació amb les nostres finalitats.

Les nostres activitats cerquen un bé comú de la societat, amb especial atenció envers les persones amb problemes de salut mental, els seus familiars i els professionals del sector, sense cap tipus de discriminació.

SMBN i les persones que en formen part són conscients del seu paper com a emissors d'opinió i per això, tindran una especial cura en totes les seves informacions i actuacions exteriors que duguin a terme, per evitar la difusió d'un tipus de conductes contràries als drets humans i als principis democràtics.

En aquesta línia, l'entitat i els seus associats es comprometen a regular les seves pràctiques comunicatives d'acord amb les pautes següents:

- Situar com a protagonistes de la comunicació a les persones.
- Tractar totes les persones amb dignitat i amb el màxim respecte a la seva voluntat.

- Assegurar un ús responsable de les imatges utilitzades en els processos comunicatius mitjançant la utilització d'imatges normalitzades de salut mental i que evitin l'estigmatització.
- Adoptar la Guia d'estil de la Federació Salut Mental Catalunya en els processos comunicatius, sense detriment de poder-ne seguir d'altres de caire inclusiu i respectuós (Obertament, Ajuntament de Barcelona, Consell Audiovisual de Catalunya, entre d'altres).
- Reflectir la diversitat de tota la ciutadania sense discriminar ningú pel seu origen, ètnia, gènere, creença, cultura, llengua, idees, condició, situació física o psíquica, orientació sexual o altres circumstàncies.
- Respectar el dret a l'honor, la intimitat i la pròpia imatge de les persones, en compliment de la Llei de protecció de dades vigent.
- Identificar sempre les contraparts, les persones i el lloc, per tal que qui rebí el missatge el pugui contextualitzar.
- Promoure la consulta i comunicació a les contraparts en l'ús d'imatges.
- Tenir especial cura de la imatge dels infants.
- SMBN vetllarà per fer un ús adequat de les dades personals de terceres persones a través dels diferents canals de recopilació, segons la Llei de Protecció de dades.

8. Relacions solidàries amb la nostra comunitat i amb altres entitats de defensa de la salut mental i del tercer sector.

SMBN fa un reconeixement, en tant que entitat local i arrelada al territori, sobre el valor de la comunitat i la intervenció comunitària, entenent el Benestar Emocional des d'una perspectiva transversal i àmplia que remet a diversos àmbits de la societat i apel·la a diversos aspectes dels individus que conformen la comunitat i, en aquest sentit, s'alinea amb entitats locals de diversa índole que es regeixen per valors democràtics i integradors que desenvolupen projectes d'abast local que permeten afavorir la millora de la qualitat de vida de la comunitat de la que formem part.

Tanmateix SMBN s'alinea amb altres entitats que treballen en pro de la defensa de la salut mental i altres del tercer sector amb les que comparteix principis i objectius similars, sobre la base de la cooperació i la recerca de punts de trobada (complementarietat) amb intenció de sumar sinèrgies i aconseguir accions més potents i efectives i, en aquest sentit, actua a nivell supra local en tant que membre de la Federació Salut Mental Catalunya comprometent-se a col·laborar en el seu manteniment i col·laborant, en la mesura de les nostres capacitats, en el desenvolupament de les accions i objectius comuns.

SMBN vetlla perquè qualsevol relació amb altres entitats es realitzi des del respecte a l'autonomia i a la llibertat d'escollir el seu propi camí de cada una de les parts.

9. Independència de les administracions públiques i/o altres institucions

L'associació SMBN té com a objectiu -recollit als nostres estatuts- la funció d'incidir en les institucions polítiques i administratives per tal d'impulsar canvis i actuacions que

propiciïn millores en quant a la qualitat de l'atenci3 de les persones afectades i suport a les seves famílies, així com el foment de la salut mental de la poblaci3 general i el benestar comunitari.

La defensa d'aquests objectius i la forma d'implementar-los pot coincidir o no amb les polítiques i actuacions de les administracions públiques i/o altres institucions públiques i/o privades i per aquest motiu preservem la nostra radical autonomia i presa de decisions de forma lliure i sobirana com a trets inalienables als quals no podem renunciar.

10. Garanties ètiques

L'aplicaci3 en el dia a dia dels principis d'aquest codi ètic fan necessari disposar d'un espai de reflexi3 i deliberaci3, on es puguin plantejar aquelles situacions problemàtiques que puguin sorgir.

S'encarrega a la Junta Directiva de SMBN la funci3 de seguiment i la tasca de reflexi3 i deliberaci3 per a l'aplicaci3 dels principis i compromisos adquirits amb aquest Codi Ètic.

En aquest sentit les seves funcions seran les següents:

- Promoure el coneixement i adhesi3 al codi ètic de les persones que s'associen a SMBN i dels seus professionals
- Assessorar a les persones sòcies, voluntàries i/o professionals sobre qualsevol aspecte o conflicte relatiu al codi ètic i sobre la seva difusi3 a terceres persones o entitats.
- Deliberar les qüestions ètiques que se li plantegin
- Vetllar pel compliment del Codi ètic
- Promoure i difondre exemples de bones pràctiques
- Recopilar les actuacions realitzades i fer-ne difusi3
- Revisar periòdicament el codi ètic i proposar modificacions si s'escau.

Almenys un dels vocals de SMBN adquirirà la funci3 d'esdevenir **vocal responsable de l'àrea d'ètica** i en relaci3 als aspectes ètics esdevindrà la màxima autoritat de l'entitat, podent decidir si fos necessari sobre aspectes que puguin implicar a la pròpia Junta Directiva i als càrrecs d'aquesta incloent al President de l'entitat.

El vocal designat serà el responsable d'atendre aquelles qüestions que atemptin al present Codi Ètic i que puguin entrar en conflicte amb el que aquest codi disposa, així com dels dubtes i suggeriments que se li puguin fer arribar a petici3 expressa de qualsevol associat.

Per desenvolupar aquesta funci3 serà assistit per la resta de membres de la Junta Directiva, a excepci3 que el tema a resoldre impliqui a alguna de les persones que la constitueixen -sent aquest o aquests exclos del procés de resoluci3 de la incidència. En cas que es plantegin qüestions ètiques que atemptin amb aquest Codi que afectin al vocal designat com a responsable de l'àrea d'ètica, el conflicte serà resolt per la resta de membres no implicats de la Junta.